

GAZİANTEP FORUM II

İslâm Dünyası Nereye? -Güçlü Bir Gelecek için Perspektif-

العالم الإسلامي إلى أين؟
-من أجل استشراف مستقبل مشرق-

Where is the Islamic World Heading?
-Perspectives for a Stronger Future-

22-24 Ekim 2025
Gaziantep / Türkiye

www.gaziantepforum.org

f x y i | gıbtuni

İslam Dünyası Nereye? -Güçlü Bir Gelecek için Perspektif-

Prof. Dr. Şehmus Demir
GİBTÜ Rektörü

İnsanlık, ikinci bin yılın sonlarına doğru önemli dönüm noktalarına tanıklık etti. 20. yüzyılın ilk yarısında meydana gelen iki dünya savaşı ve diğer kanlı çatışmalar, insan ve maddi kaynaklar bakımından büyük kayıplara yol açtı. Bu gelişmeler, insanlığın benzer felaketler yaşamasını önleyecek normların ve kurumların ihdas edilmesiyle sonuçlanmıştı. Ancak kısa bir zaman sonra bu norm ve kurumların, büyük güçleri, uluslararası sistemin başat aktörleri haline getirdiği ve yeni bir emperyal düzene yol açtığı anlaşıldı. 2. Dünya savaşından sonra oluşan çift kutuplu sistem, dünya ülkelerini bu iki kutuptan birisini tercih etmeye zorlamakla kalmadı, dünya halklarını da bu iki kutbun temsil ettiği değerleri (kapitalizm ve sosyalizm) benimsemeye mecbur bıraktı. Daha sonra gelen ve ABD'yi işaret eden tek kutuplu dünya sisteminin yürürlükte olduğu dönem, geri kalmış ülkeler ve dünya halkları açısından bir şeyi değiştirmede. Sömürüye, işgale ve baskıya dayalı emperyal hedeflerin, tek kutuplu sistemin değişmeyen karakteri olduğu, sayısız gelişmeyle test edildi. Son olarak İsrail'in, ABD ve çoğu Avrupa ülkesinin desteğiyle sürdürdüğü Gazze katliamları, Batının evrensel normları temsil edebilecek bir ahlaki düzen oluşturamayacağını pekiştirdi. Ahlaki üstünlüğünü kaybeden güçlerin insanlık nezdinde düştüğü durum, küresel siyasetin değer ve inanç düzeyinde de ciddi bir itibar krizi yaşadığını kanıtladı.

Küresel sistemin, egemen güçlerin belirlediği kurallar doğrultusunda işlemesi, bu güçlerin zamanla güvenilirliklerini ve ahlaki meşruiyetlerini kaybetmelerine neden oldu. Zira bu güçlerin çıkarları tehlikeye girdiğinde, savunduklarını iddia ettikleri ahlaki, hukuki ve insani değerleri kolaylıkla göz ardı ettikleri açıkça görüldü. Bu ikiyüzlü tutum, insanlık vicdanında derin bir kriz yaratmış; küresel ölçekte ise sosyal ilişkileri, değerler sistemini, haklar düzenini ve medeniyet anlayışını sarsmıştır.

Bugün, farklı güçlerin öne çıktığı ve yeni kutupların oluştuğu bir dönemin eşliğinde bulunmaktayız. Bu yeni aktörler, geleneksel norm ve araçlardan farklı olarak; medeniyet, siyaset, ekonomi, çevre, ahlak ve uluslararası ilişkiler alanlarında alternatif kavramsal çerçeveler ve egemenlik araçları geliştirmektedir. Buna bağlı olarak halklar da yeniden ayağa kalkmış, konvansiyonel dönem kategorilerinin dışına çıkarak düşünme ve sorgulama imkânına kavuşmuş durumdadırlar. Yeni dönem, bir yandan toplumları, geleceklerini yeniden güçlü bir şekilde düşünmeye sevk ederken diğer taraftan maruz kaldıkları baskı ve adaletsizliklere karşı hak ve hukuk mücadelesine girişmelerine fırsat sunmaktadır.

Önümüzde duran yeni eşik, İslam dünyasını, yeni bir düzen arayışındaki uluslararası sistemin başat aktörlerinden biri olmaya zorluyor. İslam ülkelerinin dünyada kurulacak yeni düzenin kilit aktörü haline gelmesinde, bu coğrafyanın stratejik konumu, sahip olduğu enerji kaynakları, doğal zenginlikleri ve beşeri sermayesinin büyük bir önemi vardır. Ancak bize göre en önemli faktör, bütün bu imkânları, insanların özgürlük, adalet, hukuk ve merhamet ihtiyaçları için kullanmak isteyen bir inanç ve ahlak sisteminin taşıdığı potansiyel güçtür.

Kendimiz ve bütün insanlık için daha iyi bir gelecek inşa etmenin temel şartı, geleceğin güçlü bir “ahlaki donanım” ve “stratejik hazırlık” yoluyla şekillendirilebileceğini idrak etmektir. Bu doğrultuda İslam dünyasında yaşanan zihinsel dönüşümü analiz etmek, toplumsal gelişme süreçlerinde etkili olan bireysel, kurumsal ve doktriner teşebbüsleri incelemek, krize neden olan unsurları belirlemek ve son olarak gelecek vadeden hayat alanlarını büyütmek için çaba göstermek ertelenemez bir ihtiyaçtır. Bu ihtiyacı karşılamak için yola koyulan herkesin, İslam dünyasında yaşanan problemlerin sadece iç ya da dış faktörlere bağlı olarak açıklanamayacağını, karşımızda iç ve dış faktörlerin iç içe geçtiği ve birbirine dayandığı çok katmanlı bir zorluğun olduğunu fark etmesi kaçınılmazdır. O halde stratejik düşünme, iç ve dış faktörlerin, özne ve nesnenin, birey ve toplumun iç içe geçtiği yeni bir denklem kurmayı gerektirmektedir. Nitekim Berlin Duvarı’nın yıkılmasından, Irak’ın işgaline, Gazze savaşına ve Arap Baharı’na kadar tanık olduğumuz dönüşümlerde, iç ve dış etkenlerin karşılıklı etkileşimi açıkça görülmektedir.

Bu nedenle, değişim umudunu yalnızca İslam dünyasındaki iç sorunların çözülmesine (iç faktörler) bağlamak veya sadece uluslararası koşulların elverişli hale gelmesini beklemek ne doğru bir iddiadır ne de gerçekçi bir seçenektir. Kaldı ki değişen uluslararası koşulların daha yıkıcı bir emperyal sistem üretmeyeceğinin teminatı da yoktur. Yeni güç dengeleri ve çok uluslu şirketler arasındaki küresel rekabetin geleceği daha belirsiz hale getirdiği bir ortamda böyle bir beklenti, hiç de gerçekçi durmamaktadır. O halde, bir yandan karşılaştığımız zorlukların doğasına diğer yandan konumumuza ve rolümüze uygun, kendi belirlediğimiz öncelikler doğrultusunda hazırlık yapmayı hedefleyen bilinçli bir strateji benimsememiz gerekiyor. Bu hazırlığın itici gücü, sağduyu ve fitratın insanlığın ortak paydası olduğu ve sorumluluklarımızın çerçevesini tüm insanları ve doğal dünyayı kapsayacak şekilde belirlediği inancıdır.

Bu nedenle İslam dünyası, aile ve eğitimden başlayarak siyaset, ekonomi ve teknoloji, sağlık, kültür ve kalkınmaya kadar çeşitli alanlarda uzun vadeli planlar geliştirmeli, bunların uygulanması için katı kurallar koymalıdır. Yaşanan tecrübeler, geleceği, geçmişin gurur tablolarına atıfla ya da hamasetle şekillendiremeyeceğimizi defalarca acı şekilde kanıtlamıştır. Aksine, İslam ümmeti ve bir bütün olarak insanlık için parlak bir gelecek yaratmak amacıyla hakikat ve samimiyete dayalı eylemin eşlik ettiği bilinç ve öngörüye dayalı stratejik planlara ihtiyaç vardır. Bu da âlimlerin, düşünürlerin, entelektüellerin, karar alıcıların, uzmanların, teknokratların, finans ve ekonomi adamlarının, kadınların, gençlerin, resmî kurumların, sivil toplum kuruluşlarının, üniversitelerin, bilimsel merkezlerin ve düşünce kuruluşlarının katıldığı sorumlu bir eylem çerçevesinin geliştirilmesini gerektirir. Her birey ve her kurum hem planlamada hem de doğrudan uygulamada etkili bir aktöre dönüşmelidir.

Bu bağlamda Gaziantep Forumu, temel meseleleri kapsamlı bir stratejik perspektif çerçevesinde tartışmak üzere bu yılın temasını “İslam Dünyası Nereye? -Güçlü bir gelecek için perspektif- olarak belirlemiştir. Bu uluslararası toplantı, dünyanın dört bir yanından âlimleri, düşünürleri ve sivil toplum temsilcilerini bir araya getirerek, geleceğe odaklanan yapıcı ve kapsayıcı bir diyalog ortamı oluşturmayı hedeflemektedir.

Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi (GİBTÜ) tarafından her yıl düzenlenen forumda geçen sene “İslam Dünyasında İletişim ve Güven Arayışı” konusu ele alınmış, foruma yerel ve uluslararası düzeyde önde gelen çok sayıda kişi ve kurum katılmıştı. Bu yılki forumun da benzer bir ilgi ve katılımı karşılanması beklenmektedir.

PROGRAM AKIŞI

1. GÜN KÜRESEL SİSTEMİN KRİZİ VE DÜNYADAKİ DÖNÜŞÜMLER	AÇILIŞ	09:00
	AÇILIŞ KONUŞMALARI	09.00-10.00
	ANA OTURUM 1 KÜRESEL SİSTEM MEŞRUIYETİNİ KAYBETTİ Mİ?	10.00-12.00
	ATÖLYE 1 KÜRESEL SİSTEMİN KRİZİ: TEŞHİS VE NEDENLER	14.30-16.00
	ATÖLYE 2 KÜRESEL SİSTEMİN İSLAM JEOPOLİTİĞİNE ETKİSİ	16.30-18.00
2. GÜN İSLAM DÜNYASININ GELECEĞİ VE AHLAKİ SORUMLULUK	ANA OTURUM 2 BÖLÜNMEYEN BÜTÜNLEŞMEYE: İSLAM DÜNYASI İÇİN BİR MODEL MÜMKÜN MÜ?	09.00-10.30
	ATÖLYE 3 İSLAM DÜŞÜNCESİNİN İNSANLIĞIN SORUNLARINI KUŞATMA İMKANI	11.00-12.30
	ATÖLYE 4 ÇOK KUTUPLU BİR DÜZENDE ÜMMET AKLI NASIL İNŞA EDİLİR?	14.00-15.30
	BÜYÜK ATÖLYE 5 GAZİANTEP ÇAĞRISI'NIN HAZIRLANMASI	14.00-16.30
	KAPANIŞ OTURUMU YENİ BİR İNSANİ UFKA DOĞRU	17.00-18.00

Açılış Konuşmaları

🕒 09.00-10.00

Gaziantep Forum II

Canlı Yayın

Canlı Yayın Linki için lütfen aşağıdaki kodu okutunuz.

1.

Küresel Sistem Meşruiyetini Kaybetti mi?

Ana Oturum

İkinci dünya savaşından sonra kurulan iki kutuplu düzen, uluslararası sistemin konvansiyonel araçlar doğrultusunda dizayn edilmesini öngörmüştü. Sovyetlerin yıkılmasıyla ABD, küresel sisteme tahakküm eden en önemli güç haline geldi. Ancak ABD'nin bu konumunu uzun süre devam ettiremeyeceği, kendi eliyle kurduğu küresel sistemin yol açtığı krizlerle açıkça ortaya çıkmıştır. Nitekim Avrupa, Çin ve Rusya başta olmak üzere gelişen güç odakları, yeni küresel düzenin çok bileşenli bir karaktere bürünmesinin kaçınılmaz hale geldiğini gösterdi. Bu oturumda, küresel sistemin geldiği aşama itibariyle meşruiyeti, meşruiyet ölçüleri dikkate alınarak etraflı bir şekilde sorgulanacaktır.

22 Ekim Çarşamba

10.00-12.00

Şahinbey Kongre ve Sanat Merkezi

Moderatör	Mehmet Akif Ersoy	Türkiye
Konuşmacı	Prof. Dr. Mehmet Görmez	Türkiye
Konuşmacı	Prof. Dr. Ali Muhyiddin Karadağı	Irak-Katar
Konuşmacı	Dr. Waddah Khanfar	Filistin-Katar
Konuşmacı	Prof. Dr. Yasin Aktay	Türkiye

2.

Küresel Sistemin Krizi: Teşhis ve Nedenler

Atölye

Küresel sistemin içine girdiği krizin birçok alana sirayet ettiği bilinmektedir. Siyasi, sosyal, ekonomik, kültürel ve ahlaki alandaki göstergelerin nasıl bir meşruiyet krizine neden olduğuyla ilgili önemli tartışmalar bulunmaktadır. Ancak bu tartışmaların önemli bir kısmı, krizi tanımlamaktan ve yol gösterici izahlarda bulunmaktan yoksundur. Bu panelde küresel sistemin içine düştüğü kriz, çok faktörlü denklem dikkate alınarak anlaşılmalı; teşhis ve nedenler en yalın ve rasyonel yöntemler yardımıyla izah edilmeye çalışılacaktır.

22 Ekim Çarşamba

14.30-16.00

Şahinbey Kongre ve Sanat Merkezi

Moderatör	Abdurrahman Naser	Mısır
Müzakereci	Prof. Dr. Mehmet Paçacı	Türkiye
Müzakereci	Dr. Mu'taz el-Hatip	Suriye
Müzakereci	Prof. Dr. İrfan Ahmad	Hindistan

3. Küresel Sistemin İslam Jeopolitiğine Etkisi

Atölye

Küresel sistemin bütün inanç ve medeniyet havzaları gibi İslam dünyasını da etkilediği inkâr edilemez. İslam dünyası, yeni düzeni anlamak ve gerekli tedbirler almak konusunda önemli bir farkındalığa ulaşmış olsa bile, uluslararası sistemin kurmay aklında bulunan güçlerin bilim ve teknolojiadaki üstünlükleri vasıtasıyla daha hızlı bir gelişme içinde oldukları söylenebilir. Bu durum küresel sistemin bir süre daha, İslam jeopolitiğini etkileyeceğini gösterdiği gibi İslam dünyasındaki gelişmelerin bu güçler olmadan tam olarak anlaşılamayacağına da işaret eder. Bu oturumda, küresel sistemin İslam jeopolitiğini hangi açılardan, nasıl ve hangi araçlarla etkileme sürecinde olduğu anlaşılmaya çalışılacaktır.

22 Ekim Çarşamba

16.30-18.00

Şahinbey Kongre ve Sanat Merkezi

Moderatör	Doç. Dr. Selim Argun	Türkiye
Müzakereci	Prof. Dr. Atilla Arkan	Türkiye
Müzakereci	Prof. Dr. Muhittin Ataman	Türkiye
Müzakereci	Dr. Cemal Şihab	Kuveyt

4.

Bölünmeden Bütünleşmeye: İslam Dünyası için Bir Model Mümkün mü?

Ana Oturum

İslam dünyasında yaşanan problemlerin aşılmasında en kritik aşamalardan birisinin, bütünleşmenin gerçekleştirilmesi olduğu söylenebilir. Neredeyse bütün Müslümanların ortak ideali haline gelen bu aşamanın nasıl geçilebileceğiyle ilgili ortak bir kanaatten söz edilememektedir. Bu konuda ortak bir kanaatin oluşmamasının en önemli sebeplerinden birisi bütünleşmeyi hedef, yöntem, dil ve araçlar bakımından gerçekçi, kuşatıcı ve sürdürülebilir bir şekilde açıklayan modellerin üretilmemiş olmasıdır. Bu oturumda İslam dünyasındaki bütünleşme çabaları, bu bütünleşmeye zemin hazırlayabilecek lokal bütünleşme aşamalarıyla birlikte ele alınıp tartışılacaktır.

23 Ekim Perşembe

09.00-10.30

Şahinbey Kongre ve Sanat Merkezi

Moderatör	Prof. Dr. Yasin Aktay	Türkiye
Konuşmacı	Mervan Avad Nuvayran el-Faouri	Ürdün
Konuşmacı	Prof. Dr. Burhan Köroğlu	Türkiye
Konuşmacı	Muhammed b. Hammad el-Ahmeri	S.Arabistan-İngiltere

5.

İslam Düşüncesinin İnsanlığın Sorunlarını Kuşatma İmkânı

Atölye

İslam düşüncesinin, İslam'ın hayatla ve insanla kurduğu dolaysız bağın beşeri düzeydeki açılımı olması, insanlığın çağdaş dönemde yaşadığı sorunları çözmesini potansiyel anlamda mümkün kılmaktadır. Bu potansiyelin hiçbir şekilde değerlendirilemediğini düşünmek hakkaniyetli olmasa da İslam düşüncesinin, yaşanan problemlerin devasa boyutları göz önünde bulundurulduğunda son derece yetersiz kaldığını tespit etmek de zaruridir. Bu oturumda, İslam düşüncesinin insanlığın sorunlarını kuşatma imkanı, sorunlar haritası esas alınarak ve daha ziyade teorik çerçevelere yoğunlaşmak suretiyle tahlil edilecektir.

23 Ekim Perşembe

11.00-12.30

Şahinbey Kongre ve Sanat Merkezi

Moderatör	Prof. Dr. Şaban Ali Düzgün	Türkiye
Müzakereci	Prof. Dr. Zeyneb Abdulhüseyin Bilal Molla es-Sultani	Irak
Müzakereci	Dr. Azzam Tamimi	Filistin-İngiltere
Müzakereci	Muhammed Said Vaizi	İran

6.

Çok Kutuplu Bir Düzend Ümmet Aklı Nasıl İnşa Edilir?

Atölye

Çok kutuplu uluslararası düzenin cari olduğı bir dünyada, Müslümanların bu gerçeğı teorik olarak karşılamalarını ve aşmalarını mümkün kılacak kavramsal şemalara ihtiyaç duyacaklarını öngörmek zor değildir. Bu kavramların öncülerinden olan ümmet, sosyo-politik çağrışımlarının yanı sıra Müslümanların insanlık nezdinde kabul görmesini sağlayacak dini, ahlaki ve epistemolojik bir içeriğe de atıfta bulunmaktadır. Bu oturumda Müslümanları insanlığa sadece sosyal bir varlık olarak değil fikri ve ahlaki bir imkan olarak takdim edecek ümmet aklının nasıl inşa edilebileceğı üzerinde durulacaktır.

23 Ekim Perşembe

14.00-15.30

Şahinbey Kongre ve Sanat Merkezi

Moderatör	Prof. Dr. Bünyamin Erul	Türkiye
Müzakereci	Prof. Dr. Ensar Nişancı	Türkiye
Müzakereci	Prof. Dr. Davud A. El-Hidabi	Yemen-Malezya

Prof. Dr. Safi ARPAGUŞ

19. Dönem Diyanet İşleri Başkanı

1967 yılında Amasya/Gümüşhacıköy’de doğdu. 1985 yılında Gümüşhacıköy İmam-Hatip Lisesi’nden, 1990 yılında Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi’nden mezun oldu. 1992 yılında Araştırma Görevlisi olarak akademik hayata başladı. 1994 yılında Yüksek Lisansını; 2001 yılında Doktorasını tamamladı. 2008 yılında Doçent, 2014 yılında Profesör oldu. 2011-2021 Dekan Yardımcılığı görevinde bulundu. Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Tasavvuf Anabilim Dalı Başkanlığı görevlerinde bulundu. 2021-2025 tarihleri arasında İstanbul Müftüsü olarak görev yaptı. Çalışma alanı İslam Tasavvuf Tarihi, kavramları ve kurumlarıdır. Mevlânâ Celâleddin Rûmî, Mesnevî ve Mevlevîlik konularında çalışmaları mevcuttur. Yayınlanmış kitap, makale ve tercümeleri vardır. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın imzasıyla 18 Eylül 2025 tarihinde 19. Diyanet İşleri Başkanı olarak atandı.

Prof. Dr. Mehmet GÖRMEZ

17. Dönem Diyanet İşleri Başkanı
İslam Düşünce Enstitüsü (İDE) Kurucu Müdürü

1 Ocak 1959’da Gaziantep’in Nizip ilçesinde doğdu. Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde 1987’de mezun olduktan sonra aynı fakültede Hadis Anabilim Dalında yüksek lisansa başladı. Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesinde Kırıkkale ve Ankara’da çeşitli görevlerde bulundu. 1988 yılında Milli Eğitim Bakanlığı’nın tahsis ettiği bursla bir yıl süreyle Kahire Üniversitesi’nde inceleme ve araştırmalar yaptı. 1990 yılında “Musa Carullah Bigiyef, Hayatı, Fikirleri ve Eserleri” başlıklı teziyle yüksek lisansını, 1995 yılında ise “Sünnet ve Hadisin Anlaşılması ve Yorumlanmasında Metodoloji Sorunu” adlı teziyle doktorasını tamamladı. Bu doktora çalışması, 1996 yılında Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Birincilik Ödülü’ne layık görüldü. 1995-1997 yılları arasında Ahmet Yesevi Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde dersler verdi ve Anadolu Üniversitesi İlahiyat önlisans programının hazırlanmasına katkıda bulundu. 1997-1998 yılları arasında araştırmalar yapmak üzere İngiltere’de bulundu. 1998 yılında yardımcı doçent, 1999 yılında doçent, 2006 yılında ise profesör unvanını aldı. 2001-2003 yıllarında Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesinde dersler verdi. 13 Kasım 2010 tarihinde Diyanet İşleri Başkanı olarak atandı ve bu görevi 1 Ağustos 2017 tarihine kadar sürdürdü. Emekliliğinin ardından akademik çalışmalarına devam etmektedir.

Prof. Dr. Ali Muhyiddin KARADAĞI

Irak-Katar

Dünya İslâm Alimleri Birliği Başkanı

Kuzey Irak'ta bulunan Karadağ'da doğup büyüdü. Bilimsel bir ailede yetişti ve küçük yaşlardan itibaren dini eğitim almaya başladı. Şeriat ve hukuk alanında doktora derecesi aldı. Hâlen Dünya Müslüman Âlimler Birliği genel sekreterliği görevini yürütmekte olup, birçok dini ve İslâmi kurumun üyesidir. İslâm fıkıhı ve İslâmi ekonomi alanında önde gelen âlimlerden biri olarak kabul edilmektedir. Modern finansal işlemler fıkının temellendirilmesine katkıda bulunmuş ve çağdaş ekonomik zorluklara şer'i çözümler geliştirmiştir. Fıkıh, şeriat ve İslâmi ekonomi alanlarında 30'dan fazla eseri bulunmaktadır. En bilinen eserleri arasında "Teori ve Uygulama Arasında İslâmi Bankacılık" ve "Mali İşlemler Fıkıhı" yer almaktadır. Uzun yıllar akademik olarak ders vermiş, uluslararası İslâmi konferanslarda ve medya platformlarında aktif bir rol almıştır. İslâm ümmetinin sorunlarını tartışmakta, birlik ve aşırılığın reddini savunmaktadır. Ayrıca, birçok İslâmi finans kurumu için danışmanlık yapmakta ve İslâm ekonomisi ile İslâmi finans alanlarında bir otorite olarak kabul edilmektedir.

Dr. Wadah KHANFAR

Filistin-Katar

Şark Forum Başkanı

Al Jazeera'nın eski genel müdürüdür. Kariyerine 1997 yılında Al Jazeera'da başlamış, Güney Afrika, Afganistan ve Irak gibi dünyanın önemli bölgelerinde haberler yapmıştır. Daha sonra Al Jazeera'nın Bağdat ofisinin müdürlüğüne atanmış ve ardından genel müdür olarak göreve getirilmiştir. 2006 yılında Al Jazeera'nın genel müdürü olmuş ve 8 yıllık yönetimi boyunca kanal, tek bir kanaldan Arapça ve İngilizce Al Jazeera, Al Jazeera Belgesel ve Al Jazeera Araştırmalar Merkezi gibi bir medya ağına dönüşmüştür. Bu süreçte Arap dünyası, Arap Baharı gibi tarihi dönüşümler yaşamıştır. Waddah Khanfar, Eylül 2011'de Al Jazeera'dan istifa etmiş ve aynı yıl Dış Politika dergisi tarafından "En İyi 100 Uluslararası Düşünür" arasında, Fast Company tarafından ise "İş Dünyasında En Yaratıcı Kişilerden" biri olarak gösterilmiştir. Felsefe, Afrika çalışmaları ve uluslararası ilişkiler alanlarında yüksek lisans derecelerine sahip bir akademik geçmişe sahiptir. 2012 yılında Şark Forumunu kurmuş olup, halen bu forumun başkanı olarak çalışmalarına devam etmektedir.

Prof. Dr. Burhan KÖROĞLU

Türkiye Cumhuriyeti Suriye Büyükelçisi

Türkiye

1962 yılında İstanbul'da doğan Prof. Dr. Burhan Köroğlu, İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'nden mezun oldu. Ürdün Üniversitesi'nde yüksek lisansını, Marmara Üniversitesi'nde ise İslam Felsefesi alanında doktora eğitimini tamamladı. Akademik kariyeri boyunca Marmara Üniversitesi, Middlebury College (ABD), Ürdün Üniversitesi, Bahçeşehir Üniversitesi ve İbn Haldun Üniversitesi'nde öğretim üyesi olarak görev yaptı. Son olarak Marmara Üniversitesi Ortadoğu ve İslam Ülkeleri Araştırmaları Enstitüsü'nde profesör olarak çalıştı. Çeşitli dönemlerde Bahçeşehir Üniversitesi Medeniyet Araştırmaları Merkezi (MEDAM) Müdürlüğü, İbn Haldun Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü, İbn Haldun Üniversitesi Felsefe Bölüm Başkanlığı ve Katar'daki El Cezire Araştırma Merkezi'nde Uzman Araştırmacı görevlerinde bulundu. Ayrıca bir süre El Cezire Türk Televizyonu Yönetim Kurulu Başkanlığı yaptı. Akademik çalışmaları İslam Felsefesi, Siyaset Düşüncesi ve Türk-Arap ilişkileri alanlarında yoğunlaşan Köroğlu'nun Türkçe, Arapça ve İngilizce yayımlanmış telif ve tercüme eserleri bulunmaktadır. 14 Kasım 2023 tarihinde Cumhurbaşkanı Kararı ile Türkiye Cumhuriyeti Nuakşot Büyükelçisi olarak atanmış, 15 Aralık 2023'te görevine başlamıştır. Hâlen Türkiye Cumhuriyeti'nin Şam Geçici Maslahatgüzarı (Büyükelçisi) olarak diplomatik görevini sürdürmektedir.

Prof. Dr. Damir MUKHETDİNOV

Moskova İslam Enstitüsü Rektörü
Rusya Müslümanları Dini İdaresi 1. Başkan Yrd.

Rusya

Prof. Dr. Damir Mukhetdinov, Moskova İslam Enstitüsü Rektörü ve Rusya Müslümanları Dini İdaresi Birinci Başkan Yardımcısıdır. Aynı zamanda Rusya Müftüler Konseyi Başkanlık Divanı üyesi olarak görev yapmakta, Rusya'daki İslami eğitim, dini düşünce ve kültürel gelişmelere önemli katkılar sunmaktadır. İlahiyat doktorasına sahip olan Mukhetdinov, akademik çalışmalarında özellikle İslam tarihi, Rusya'daki Müslüman toplulukların kültürel etkileri ve İslam'ın modern Rus toplumu içindeki rolü üzerine yoğunlaşmaktadır. Volga Bulgarları'nın İslam'ı kabul edişinin 1100. yılı gibi tarihî öneme sahip anma etkinliklerinin düzenlenmesinde öncülük etmiş, ayrıca Rusya'daki İslami mirasın günümüz toplumsal yapısıyla ilişkisini tartışan çok sayıda ulusal ve uluslararası konferansta yer almıştır. Mukhetdinov, yürüttüğü akademik ve idari görevleriyle Rusya'daki Müslümanların kültürel kimliğinin korunması, İslami eğitimin güçlendirilmesi ve farklı dinler arası diyalogun geliştirilmesi yönünde önemli çalışmalar yapmaktadır.

Prof. Dr. Mustafa el-MURABIT

Mağrib İnsani Çalışmalar Merkezi Başkanı

Wacda'daki I. Muhammed Üniversitesi ve Rabat'taki Mohamed V Üniversitesinde profesör olarak çalıştı. Rabat'taki Maghareb İnsani Sosyoloji Çalışmaları Merkezi Başkanlığını yaptı. İtalya Padova Üniversitesi'nde öğretim görevlisi olarak çalıştı. Al Jazeera Araştırma Merkezi Direktörü olarak görev yaptı. Strasbourg'da Tıp Fakültesi profesör olarak görev yaptı. Şu anda çeşitli araştırma merkezlerinin akademik danışmanı olarak görev yapmaktadır.

Mustafa Osman İSMAİL

Sudan Eski Dışişleri Bakanı

Dr. Mustafa Osman İsmail, dış hekimliği, biyokimya ve uluslararası ilişkiler alanlarında uzmanlaşmıştır. İş deneyimleri arasında birçok üniversitede öğretim görevlisi olarak görev yapmanın yanı sıra Sudan Dışişleri Bakanı ve Birleşmiş Milletler (BM) ve İsviçre nezdinde Sudan Büyükelçisi olarak da görev yapmıştır. Arap Birliği'nin Irak, Lübnan ve Filistin özel temsilcisi olarak görev yapmıştır. Şu anda BM-DNCD ortaklığının Genel Direktörü'nün Kıdemli Danışmanı, Ürdün ve Umman'daki Arap Kriz Ekibi (ACT) üyesi ve Küresel Ilımlılık Forumu yönetim kurulu üyesidir. Birçok ulusal, bölgesel ve uluslararası konferansa katılmış ve başkanlık etmiş; çoğunluğu uluslararası ilişkiler alanında olmak üzere 15 kitap yayınlamıştır.

Prof. Dr. Mehmet PAÇACI

Büyükelçi

Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun olan Prof. Dr. Mehmet Paçacı, 1983 yılında aynı fakülte Araştırma Görevlisi olarak akademik kariyerine başlamıştır. 1989 yılında Tefsir alanında doktora derecesini tamamlamış; bu süreçte İslam öncesi kültür, Sami kültürleri ve Kur'an'ın yorumlanmasına ilişkin yöntemler üzerine yoğunlaşmıştır. Yurt dışında çeşitli araştırmalarda bulunmuş, farklı ülkelerde misafir öğretim üyesi olarak görev yapmıştır. Bilimsel ilgi alanları; Kur'an'ın tefsir edilmesi ve anlaşılması sürecinde karşılaşılan yorumsal sorunlar, Kur'an mesajının arka planını oluşturan İslam öncesi kültür ve Sami gelenekleri, modern yorum yaklaşımları ile geleneksel İslam anlayışının mukayesesi gibi konuları kapsamaktadır. 2008-2011 yılları arasında Washington D.C.'de Türkiye Cumhuriyeti adına diplomatik görevlerde bulunmuş; ardından Diyanet İşleri Başkanlığı Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü ve Türkiye Cumhuriyeti Vatikan Büyükelçiliği görevlerini yürütmüştür. Hâlen Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı'nda (AGİT) Müslümanlara Karşı Hoşgörüsüzlük ve Ayrımcılıkla Mücadele Özel Temsilcisi olarak görev yapmaktadır.

Muhammed Hâmid el-AHMERÎ S.Arabistan-İngiltere

Araştırmacı - Yazar

Arap dünyasının önde gelen reformist düşünür ve yazarlarından biri olan Muhammed Hâmid el-Ahmerî, aslen Suudi Arabistanlı olup hâlen Katar'da ikamet etmektedir. Modern siyaset ve çağdaş Kuzey Afrika tarihi alanında uzmanlaşmış olan el-Ahmerî, yüksek lisansını Amerika Birleşik Devletleri'nde, doktorasını ise Londra Üniversitesi'nde tamamlamıştır. Doktora çalışmasında 18. yüzyıl Cezayir'inde vakıf kurumlarını incelemiştir. Güney Arabistan'ın Abha şehrinde yetişen el-Ahmerî, Batı'da geçirdiği uzun yıllar sayesinde Batı düşüncesini yakından tanıma imkânı bulmuş ve bu birikim, onun Batı kültürünü eleştirel bir bakışla değerlendirmesine zemin hazırlamıştır. Öğrencilik yıllarında İslamî davet ve kültürel faaliyetlerde etkin rol oynamış, Kuzey Amerika İslami Topluluğu'nun (ISNA) kurucu kadrosunda yer almış ve bir dönem başkanlığını üstlenmiştir. 2002'de Suudi Arabistan'a dönerek Mektebetü'l-'Ubaykân'da yayın ve tercüme danışmanlığı yapmıştır. Yakın dönemde Suudi Arabistan vatandaşlığından feragat ederek Katar vatandaşlığına geçmiştir. Bu adım, Katar tarafından kendisine bir düşünür ve mütefekkir olarak verilen bir takdir ve onur göstergesi şeklinde değerlendirilmektedir.

Prof. Dr. Yasin AKTAY

TBMM 25. ve 26. Dönem AK Parti Siirt Milletvekili

1966'da Siirt'te doğdu. Siirt İHL'yi 1985'te tamamladıktan sonra ODTÜ Sosyoloji Bölümünde 1990'da lisans, 1993'te Political and Intellectual Disputes on the Academisation of Religious Knowledge isimli teziyle Yüksek Lisans; 1997'de de Body, Text, Identity, Islamist Discourse of Authenticity başlıklı tezle doktora derecelerini aldı. 1999 yılında Uygulamalı Sosyoloji Alanında Doçent, 2005 yılında da Kurumlar Sosyolojisi alanında Profesör oldu. ABD'de Utah ve Maine at Farmington Üniversitelerinde akademik çalışmalar yaptı, dersler verdi. 1992-2012 yılları arasında Selçuk Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde öğretim üyeliği yaptı. Halen Yıldırım Beyazıt Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Sosyoloji Bölümünde öğretim üyesidir. 1991 yılından itibaren Tezkire Dergisini, 2002 yılından itibaren de Sivil Toplum Dergisini çıkarmaya başladı. 2010-2014 yılları arasında Ankara'da bulunan Stratejik Düşünce Enstitüsü başkanlığı yaptı. Birçok TV kanalında programlar yapan Aktay, yurt içi ve yurt dışı birçok dergide Türkçe, Arapça ve İngilizce kitaplar ve makaleler yayınladı. TÜBA Üyesi de olan Aktay, halen Yeni Şafak Gazetesinde ve aljazeera.net'te köşe yazıları yazmaktadır.

Mervan Avad Nuvayran el-FAOURİ

Politikacı - Sivil Toplum Yöneticisi

Mervan Avad Nuvayran el-Faouri, 1957'de Zerka'da doğmuş olup 1980 yılında Mısır'daki Mansura Üniversitesi'nden inşaat mühendisliği lisansını almıştır; Ürdün'de Küresel Vasatlık Forumu Genel Sekreterliği, Amman Belediye Başkanı ve Başbakanlık danışmanlığı, Belediyeler Bakanlığı'nda genel sekreter yardımcılığı, genel müfettişlik ve çeşitli teknik-idari görevler gibi birçok üst düzey pozisyonda bulunmuştur; kentsel gelişim, mimari miras, yönetim, planlama, tahkim ve kültürel diyalog alanlarında çok sayıda uluslararası konferans ve sempozyuma katılmış, ileri düzey mesleki ve idari eğitimler almış, ayrıca Ürdün içi ve dışında mühendislik, kültür, eğitim ve yardım kuruluşlarında aktif görevler üstlenmiş olup araştırmaları mimari mirasın korunması, kentsel gelişim, vasatlık anlayışı ve düşünce merkezlerinin diyalogu güçlendirmedeki rolüne odaklanmaktadır.

Prof. Dr. Muhittin ATAMAN

Cumhurbaşkanlığı Güvenlik ve Dış Politikalar
Kurulu Üyesi

1992 yılında Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nden mezun oldu. 1994-1996 yılları arasında ABD'de Central Oklahoma Üniversitesi'nde yüksek lisansını, 1996-1999 yılları arasında ise Kentucky Üniversitesi'nde doktora çalışmalarını tamamladı. 2001-2014 yılları arasında Abant İzzet Baysal Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde öğretim üyesi olarak görev yaptı. 2012-2014 yılları arasında Üniversitelerarası Kurul Genel Sekreterliği, Yükseköğretim Kurulu Başkan Danışmanlığı ve YÖK Dış İlişkiler Birimi Koordinatörlüğü görevlerini üstlendi. Ardından Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi ve Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi'nde öğretim üyesi olarak akademik çalışmalarını sürdürdü. 2011 yılından itibaren Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı'nda (SETA) araştırmacı olarak görev yapan Ataman, SETA tarafından yayımlanan Insight Turkey dergisi ile Ortadoğu Yıllığı dergisinin editörlüğünü yürütmektedir. 2017'den bu yana Daily Sabah gazetesinde dış politika üzerine köşe yazıları kaleme almakta olup, 2025 yılında Cumhurbaşkanlığı Dış Politika ve Güvenlik Kurulu üyeliğine atanmıştır. Türk dış politikası, Ortadoğu siyaseti ve Körfez ülkeleri üzerine yoğunlaşan Ataman'ın Türkçe, İngilizce ve Arapça olarak yayımlanmış çok sayıda makalesi bulunmaktadır.

Prof. Dr. Atilla ARKAN

İbn Haldun Üniversitesi Rektörü

Adapazarı İmam Hatip Lisesi ve Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden (1991) mezun olan Prof. Dr. Atilla Arkan, 1999 yılında Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde İslam Felsefesi alanında doktorasını tamamladı. 1996-1999 yılları arasında Malezya İslam Üniversitesi İslam Medeniyeti ve Düşüncesi Enstitüsü'nde ikinci doktora çalışmaları için bulundu. Akademik kariyerine 1994 yılında Sakarya Üniversitesi'nde başlayan Arkan, 2013 yılında aynı üniversitede profesör unvanını aldı. 2012-2014 yılları arasında Kanada McGill Üniversitesi İslam Çalışmaları Enstitüsü'nde misafir araştırmacı öğretim üyesi olarak görev yaptı. Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde öğretim üyeliği ve İslam Felsefesi Anabilim Dalı Başkanlığı görevlerini yürüttü. 2017 yılından itibaren SETA Eğitim ve Sosyal Politikalar Araştırmaları Direktörü olarak da görev yaptı. Çalışma alanları Din Felsefesi, İslam Düşüncesi ve Çağdaş İslam Düşüncesi olup, yayımlanmış çok sayıda eseri bulunmaktadır. İngilizce ve Arapça bilmektedir.

Dr. Azzam TAMİMİ

Araştırmacı - Yazar

Dr. Azzam Tamimi, 1955 yılında Filistin Batı Şeria'nın Halil kentinde doğdu, çocuk yaşta ailesiyle Kuveyt'e göç etti. 1979'da Sunderland Üniversitesi'nde fen bilimleri lisansını, 1998'de Westminster Üniversitesi'nde siyaset teorisi doktorasını tamamladı. Westminster Üniversitesi'nde araştırmacı, Markfield Yüksek Öğrenim Enstitüsü'nde kıdemli öğretim görevlisi ve Japonya'daki Kyoto ile Nagoya üniversitelerinde ziyaretçi profesör olarak dersler verdi. Londra merkezli İslami Siyasi Düşünce Enstitüsü'nün yöneticiliğini üstlendi, hâlen Al-Hiwar TV'nin genel yayın yönetmeni ve başkanıdır. "Power-Sharing Islam", Islam and Secularism in the Middle East, Rachid Ghannouchi: A Democrat within Islamism ve Hamas: A History from Within gibi eserleri bulunmaktadır. The Guardian'da makaleler yazmakta, Al Jazeera ve BBC gibi uluslararası medya kuruluşlarında yorumcu olarak yer almaktadır.

Prof. Dr. Şaban Ali DÜZGÜN

Türkiye

Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi

1989 yılında Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun olan Prof. Dr. Şaban Ali Düzgün, yüksek lisans çalışmasını Seyyid Ahmed Han ve modernist hareketler üzerine yaptı. Bu kapsamda İngiltere'de School of Oriental and African Studies'te (SOAS) akademik araştırmalarda bulundu. Doktora tezini Neseî ve İslam Filozoflarında Allah-Alem ilişkisi başlığıyla tamamladı. 2000-2001 akademik yılında Roma'daki Gregoriana Üniversitesi'nde, 2003-2004 akademik yılında ise Washington D.C.'deki Georgetown Üniversitesi'nde misafir öğretim üyesi olarak görev yaptı. 2005 yılında profesör unvanını aldı. 2007-2008 eğitim-öğretim yılında Fulbright Muslim Scholar olarak Birmingham Southern College'da dersler verdi; ayrıca Alabama Üniversitesi, Montevallo Üniversitesi ve Samford Üniversitesi'nde ders ve seminerlere katıldı. 2013 yılında Uluslararası Ahmet Yesevi Türk-Kazak Üniversitesi'nde (Kazakistan) dersler verdi. Fulbright Türkiye Seçici Komisyonu üyesi olan Düzgün, 2010-2012 yılları arasında İngilizce İlahiyat Bölüm Başkanlığı görevini yürüttü. Hâlen Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Kelam Anabilim Dalı Başkanı olarak görev yapmakta ve SUSEM'de İslam İnanç Ekolleri seminerleri vermektedir.

Prof. Dr. Beşir Musa NAFİ

Araştırmacı - Yazar

Filistin-İngiltere

1952 yılında Filistin Refah'ta doğdu. Ortadoğu Tarihi profesörü ve Al Jazeera Araştırmalar Merkezi'nde kıdemli araştırmacıdır. Londra Üniversitesine bağlı The İslamic College ve Birkbeck Enstitüsü'nde İslam tarihi dersleri verdi. Düzenli olarak Middle East Eye internet sitesinde ve Londra merkezli Al-Quds Al-Arabi gazetesinde yazılar yazmaktadır. Araştırma alanları arasında Mısır, Irak, İslami hareketler, ıslah hareketi ve genel olarak Ortadoğu siyaseti yer almaktadır. Arapça ve İngilizce dillerinde Arap milliyetçiliği tarihi, Filistin meselesi, çağdaş İslami hareketler ve İslam düşünce tarihi üzerine çok sayıda eser yayımlamıştır. Ayrıca birçok Arap ve uluslararası akademik dergide de katkıları bulunmaktadır.

Doç. Dr. Selim ARGUN

Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı

Türkiye

1971 yılında Düzce'de doğan Selim Argun, hafızlığını tamamladıktan sonra Bolu'da başladığı İmam-Hatip Lisesini İstanbul'da bitirdi. Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde bir yıl okuduktan sonra eğitimine ara vererek Medine-i Münevvere İslâm Üniversitesi Davet ve Usul İlimleri Fakültesinden mezun oldu. Yüksek lisansını Güney Afrika'da University of Johannesburg'da, "Ebu Bekir Efendi'nin Güney Afrika İslam Düşünce ve Kültürüne Katkıları" üzerine tamamladı. Doktorasını Kanada'nın McGill Üniversitesi'nde, "Osmanlı İlimiye Sınıfı, Vakıflar ve Elit Mücadeleleri" başlıklı çalışması ile bitirdi. Aynı üniversitede dersler de verdi. Montreal'de İslâm Konseyi üyeliği ve Türkiye'ye döndükten sonra İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde yardımcı doçentlik yaptı. 2017'de Diyanet İşleri Başkanlığı Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü ve Başkan Yardımcılığı görevlerine getirildi. 2021'den itibaren Türk Tarih Kurumu Bilim Kurulu Üyesidir. İslâm tarihi, vakıf müessesesi ve dini diplomasi üzerine çalışmalar yapmaktadır. İngilizce, Arapça ve Fransızca bilmektedir.

Prof. Dr. Maszlee MALIK

Malezya Eski Eğitim Bakanı

Malezya

1974 yılında Malezya'nın Johor Bahru şehrinde doğan Prof. Dr. Maszlee Malik, lisans eğitimini Ürdün'deki Al al-Bayt Üniversitesi'nde İslam Hukuku (Fıkıh ve Usul) alanında tamamladı. Malezya Üniversitesi'nde aynı alanda yüksek lisansını yaptıktan sonra, 2007 yılında İngiltere'deki Durham Üniversitesi'nde Siyaset Bilimi (İyi Yönetişim) alanında doktor unvanını aldı. 2000–2018 yılları arasında Malezya Uluslararası İslam Üniversitesi (IIUM)'nde öğretim üyeliği yapan Maszlee, İslami yönetim, siyaset teorisi, kamu politikası ve eğitim reformu konularında dersler verdi, araştırmalar yürüttü ve çok sayıda makale ile kitap yayımladı. 2018 yılında kısa bir süre için IIUM Rektörlüğü görevinde bulundu. Siyasi kariyerine 2018 yılında milletvekili seçilerek adım atan Maszlee Malik, aynı yıl Malezya Eğitim Bakanı olarak kabinede yer aldı ve Ocak 2020'ye kadar bu görevi sürdürdü. Bakanlık döneminde eğitimde kapsayıcılık, dijitalleşme, STEM odaklı müfredat geliştirme ve fırsat eşitliği konularında projeler hayata geçirdi. Parlamentodaki görevinin ardından yeniden akademiye dönerek University of Cyberjaya'da profesör olarak görev aldı ve Uluslararası İleri İslami Araştırmalar Enstitüsü (IAIS) başkanlığına getirildi.

Prof. Dr. Ahmad M. HASNAH

Katar Hamad Bin Khalifa Üniversitesi Rektörü

Katar

ABD'deki Illinois Teknoloji Enstitüsü'nden Bilgisayar Bilimleri alanında Yüksek Lisans (1993) ve Doktora (1996) derecelerine sahiptir. 1990 yılında Katar Üniversitesi'nden Matematik ve Fizik alanlarında Lisans derecesi ile mezun olmuştur. Akademik İşler Direktörü ve daha sonra Yükseköğretimden Sorumlu Rektör Yardımcısı olarak görev yapan Dr. Hasnah, Texas A&M Üniversitesi, Carnegie Mellon Üniversitesi ve Georgetown Üniversitesi de dahil olmak üzere QF'deki birçok ortak üniversitenin Katar kampüsleri kurmasına yol açan müzakerelerde aktif olarak yer aldı. Mayıs 2014'te HBKU'nun İcra Başkan Yardımcısı ve Dekanı olarak atanmasının ardından, disiplinlerarası lisansüstü ve doktora programları sunan İslam Çalışmaları Fakültesi, Beşeri Bilimler ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Fen ve Mühendislik Fakültesi, Hukuk Fakültesi, Sağlık ve Yaşam Bilimleri Fakültesi ve Kamu Politikası Fakültesi olmak üzere altı fakültenin kurulmasında etkili oldu. Dr. Hasnah, QF Araştırma ve Geliştirme Girişimine katkıda bulunmuş ve Katar Ulusal Araştırma Fonu Yönlendirme Komitesi ve QF Stratejik Araştırma Kurulu üyesi olarak görev yapmıştır.

Prof. Dr. Bünyamin ERUL

Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi

1965 yılında Bolu'nun Gerede ilçesine bağlı Samatlar Köyü'nde doğan Prof. Dr. Bünyamin Erul, 1987 yılında Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu. Aynı üniversitede Temel İslam Bilimleri alanında yüksek lisans ve doktora çalışmalarını tamamladı. 1996 yılında "Sahabenin Sünnet Anlayışı" başlıklı doktora teziyle bilim doktoru unvanını aldı ve bu çalışması Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Birincilik Ödülü'ne layık görüldü. Akademik kariyerine Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde başlayan Erul, 2000 yılında doçent, 2008 yılında profesör unvanını aldı. Aynı yıl Din İşleri Yüksek Kurulu üyeliğine seçildi. Mısır, İngiltere ve Rusya gibi ülkelerde araştırmalarda bulunmuş; çeşitli üniversitelerde misafir öğretim üyesi olarak ders ve seminerler vermiştir. Uzmanlık alanları arasında hadis metodolojisi (usûl-i hadis), hadis tarihi, rivayet analizleri, Hz. Muhammed'in hayatı (Siyer) ve İslam kültür-medeniyet tarihi yer almaktadır. Eserleri arasında Sahabenin Sünnet Anlayışı, Hz. Peygamber'i Nasıl Anlamalı? ve Hadis İlimleri ve Hadis Tarihi öne çıkmaktadır. Ayrıca hadis ve siyer konularında çok sayıda makalesi çeşitli akademik dergilerde yayımlanmıştır.

Prof. Dr. Abdus Samad Antonio ROMERO

Sivil Toplum Yöneticisi

İspanya Granada'da dünyaya geldi. 1980'li yıllarda İslam'ı seçerek Mekke'de yaklaşık on yıl kaldı; bu süreçte Umm al-Qura Üniversitesi'nde Arap dili, pedagoji ve İslam felsefesi üzerine ihtisas yaptı. Daha sonra Şam'daki el-Feth İslami Üniversitesi, el-Ezher Üniversitesi ve Fas'taki geleneksel ilim merkezlerinde tahsiline devam etti; İmam Ahmed Meşhur el-Haddad ve Muhammed el-Alevî el-Mâlikî gibi önde gelen âlimlerin rahle-i tedrisinde bulundu. Ardından Saraybosna Üniversitesi'nde sosyoloji doktorasını tamamladı. Akademik hayatının yanı sıra uluslararası düzeyde birçok faaliyette bulundu. 2010-2014 yılları arasında İslami El Yazmaları Ajansı (TIMA) Yönetim Kurulu Başkanlığı, Endülüs Ekolojik Tarım ve Biyoçeşitlilik Komitesi (CAAE) Başkan Yardımcılığı görevlerini yürüttü. UNESCO ve Birleşmiş Milletler bünyesinde kültürlerarası ilişkiler alanında düzenlenen konferanslara katıldı; çeşitli ulusal ve uluslararası çevre kuruluşlarında aktif görev aldı. Hâlen Azagra Kültür Vakfı ve Endülüs Araştırmaları Fakültesi başkanlığını sürdürmekte, aynı zamanda Alquería de Rosales kültür merkezinin genel müdürlüğünü yapmaktadır. İslam İşbirliği Teşkilatı'na bağlı İslam Kültür, Eğitim ve Bilim Teşkilatı (ISESCO) Kültür Komisyonu Genel Kurulu'nun seçilmiş üyesi, ayrıca İslam Dünyası Sivil Toplum Kuruluşları Birliği (İDSB) Konsey üyesidir.

Dr. H. SUKAMTA

Endonezyalı Siyasetçi ve Akademisyen

Endonezya

Endonezyalı siyasetçi ve akademisyen olan Dr. H. Sukamta, lisans eğitimini Yogyakarta'daki Universitas Gadjah Mada'da (UGM) Teknik Kimya alanında tamamladı. Ardından İngiltere'de University of Salford'da Kimya Mühendisliği alanında doktora derecesi aldı. Akademik birikimini kamu hizmetine taşıyarak hem akademi hem siyasette aktif roller üstlendi. 2014 yılından bu yana Endonezya Temsilciler Meclisi (DPR RI) üyesi olarak görev yapan Sukamta, savunma, dış politika, istihbarat ve iletişim alanlarından sorumlu Komisyon I'de yer almaktadır. 2014-2019 yılları arasında PKS (Partai Keadilan Sejahtera) Meclis Grubu Sekreteri olarak görev yapmış, 2019'dan itibaren ise PKS Fraksiyonu Politika, Hukuk ve İnsan Hakları (Polhukam) Başkan Yardımcılığı görevini yürütmektedir. Siyasi kariyerinde, 2010-2015 yılları arasında PKS Yogyakarta Bölge Başkanlığı (DPW) ve 2017-2024 yılları arasında PKS Dış İlişkiler ve Gelişim Alanı Başkanlığı (DPP) görevlerini üstlenmiştir. Ayrıca 2002-2004 yıllarında PKS'nin İngiltere Bilgi ve Hizmet Merkezi Başkanlığı görevini yürütmüştür. Parlamentoda Parlamentoarası İşbirliği Başkan Yardımcısı olarak da aktif görev almakta, uluslararası temsil ve diplomatik ilişkilerde önemli rol oynamaktadır.

Muhammed Said VAİZİ

Kum Medreseleri Genel Sekreter Yardımcısı

İran

Muhammed Said Vaizi, 13 Haziran 1958'de Irak'ta doğmuştur. 1970'te Nəcəf'teki ilim havzasında eğitimine başlamış, daha sonra zorunlu göçle gittiği Kum'da yüksek seviye derslerini tamamlamış ve büyük âlimlerden fıkıh, usul ve felsefe dersleri almıştır. Kum'daki havzada "araştırma dersi" (bahs-ı haric) seviyesinde 25 yılı aşkın süredir fıkıh ve usul okutmuş; el-Hums, el-Kazâ, et-Tahare, Fıkhü'l-'Ukud ve çağdaş bankacılık işlemleri gibi konularda uzmanlık dersleri vermiştir. Ayrıca İran üniversitelerinde on yıl boyunca akaid, ahlak ve Arap dili öğretmiştir. 1996'da Stockholm'de kurduğu Ahlülbeyt Merkezi'ni 16 yıl yönetmiş, kurumun şubelerini Helsinki ve Oslo'ya taşımış; 2015'te Avustralya Perth'te Ahlülbeyt Merkezi'nin kuruluşuna katkıda bulunmuştur. Akademik alanda 1989'da Tahran Üniversitesi'nden Hukuk ve Siyaset Bilimleri lisansı alan Vaizi, hâlen Kum'daki İlim Havzası'nda öğretim faaliyetlerini sürdürmekte olup İran Merkez Bankası'nın fıkıh komitesinde, Kum'daki Müderrisler Cemaati'nde ve çeşitli ilmi tez jürilerinde üye olarak görev yapmaktadır.

Prof. Dr. Dâvûd Abdülmelik el-HIDÂBÎ

Yemen-Malezya

Malezya İslam Üniversitesi Öğretim Üyesi
Küresel Ümmet Birliği Enstitüsü (IIMU) Direktörü

1955 yılında Yemen'in Taiz vilayetinde doğdu. 1977'de San'a Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nden (Kimya-Fizik) mezun oldu. Ardından İngiltere'de yükseköğrenimine devam ederek 1980'de fizik öğretim yöntemleri alanında yüksek diploma, 1982'de eğitim araştırma yöntemleri alanında yüksek lisans, 1986'da ise eğitim alanında doktorasını tamamladı. 1987-2015 yılları arasında San'a Üniversitesi'nde öğretim üyeliği yaptı; bölüm başkanlığı, dekan yardımcılığı ve Yemen Eğitim Bakanlığı Müfredat Dairesi Başkanlığı gibi görevler üstlendi. 1993'te Ulusal Fen ve Teknoloji Koleji'ni, 1994'te ise Yemen'de Bilim ve Teknoloji Üniversitesi'ni kurdu ve 2007'ye kadar bu üniversitenin rektörlüğünü yürüttü. Sonraki yıllarda aynı kurumun mütevelli heyeti başkan yardımcılığı görevini üstlendi. Ayrıca Dünya Bankası, UNESCO, UNICEF ve İESCO gibi uluslararası kuruluşlara danışmanlık yaptı. 2016'dan itibaren Malezya'daki Uluslararası İslam Üniversitesinde eğitim profesörü olarak görev yapmaktadır. Hâlen aynı üniversite bünyesindeki Küresel Ümmet Birliği Enstitüsü (IIMU)'nun direktörlüğünü yürütmektedir. 140'tan fazla akademik makalesi yayımlanan Hidâbî, 150'den fazla yüksek lisans ve doktora tezine danışmanlık yapmış, ayrıca çok sayıda bilimsel ve eğitimsel kuruluştaki başkanlık ve üyelik görevlerinde bulunmuştur.

Prof. Dr. Heba Raouf EZZAT

Mısır

İbn Haldun Üniversitesi Öğretim Üyesi

1987 yılında Kahire Üniversitesi Siyasal Bilimler Fakültesi'nden mezun olan Prof. Dr. Heba Raouf Ezzat, 1992'de aynı üniversitede "Kadın ve Politik Yaşam: İslami Perspektif" başlıklı teziyle yüksek lisansını, 2007'de ise "Liberal Düşüncede Vatandaşlık Kavramı ve Gelişimi" başlıklı teziyle doktorasını tamamladı. Akademik kariyerine Kahire Üniversitesi'nde asistan olarak başlayan İzzet, "Siyaset Kuramı" ve "Siyasal Düşünce" dersleri verdi; Kahire'deki Amerikan Üniversitesi, Assiut Üniversitesi ve Hollanda Maastricht Üniversitesi'nde misafir öğretim üyesi olarak bulundu. Akademik çalışmaları kapsamında California Berkeley Üniversitesi (2010), Oxford İslami Araştırmalar Merkezi (2012), Georgetown Üniversitesi (2012) ve Londra Üniversitesi İktisat Fakültesi'nde (2014-2015) misafir araştırmacı olarak görev yaptı. 2011-2015 yılları arasında, Arap dünyasında yükseköğretimi desteklemek amacıyla Londra'da kurulan "İskenderiye Kurumu"nun kurucu üyesi ve yönetim kurulu üyesi olarak çalıştı. 2013'te İngilizce yayımlanan Oxford İslam ve Kadın Ansiklopedisinde katılımcı editörlük yaptı. Vatandaşlık, küreselleşme, İslami düşünce ve çağdaş İslami hareketler konularında uzmanlaşan İzzet'in Arapça, İngilizce ve Almanca dillerinde yayımlanmış çok sayıda kitap ve bilimsel çalışması bulunmaktadır.

Abdurrahman NASER

Gazeteci ve Araştırmacı

Mısır

Al Sharq Forumu'nda Stratejik Araştırmalar Bölümü Direktörü ve Al Sharq Podcast sunucusudur. Medya yönetimi ve dijital dönüşüm alanlarında çalışmaktadır. İlgi alanları arasında İslam düşüncesi, siyasal düşünce ve Orta Doğu çalışmaları yer almaktadır.

İmam Muhammed MACİD

Virginia All Dulles Area Muslim Society
(ADAMS) Başkanı

ABD

İmam Muhammed Magid, Virginia'daki ADAMS Merkezi'nin İcra İmamı ve Amerika Birleşik Devletleri'nin en önde gelen İslam liderlerinden biridir. Sudan'da seçkin bir alim ailede doğan Magid, Müslüman toplumuna hizmet etme, dinler arası diyalogu teşvik etme ve güçlü sivil toplum ortaklıkları kurma konusundaki liderliğiyle tanınır. Evlilik üzerine bir rehber olan Before You Tie the Knot ve Kuran üzerine tefekkür üzerine bir kitap olan Before You Tie the Knot'un yazarıdır. Ayrıca önde gelen Amerikan düşünce kuruluşlarıyla makaleler yazmış ve programlara katılmıştır. İmam Magid, ABD'nin önde gelen televizyon kanallarında, gazetelerinde ve dergilerinde yer almış ve bu da onu Müslümanlar, barış ve sosyal adalet konularında güvenilir bir ses haline getirmiştir.

Prof. Dr. Zeyneb Abdulhüseyin Bilal Molla es-Sultani

Zehra Üniversitesi Rektörü

Prof. Dr. Zeyneb Abdulhüseyin Bilal Molla es-Sultani, Kerbelâ'daki Zehra Kadın Üniversitesi Rektörüdür. Irak Yükseköğretim Bakanlığı Özel Eğitim Konseyi üyesi ve Mukaddes Hüseyiniye Dairesi Daimî Kadınlar Komisyonu Başkanıdır. Dilbilim, Kur'an semantiği, psikoloji ve eğitim alanlarında araştırmalar yapmaktadır. Kadınların toplumsal ve akademik güçlenmesine yönelik birçok uluslararası konferansta Irak'ı temsil etmiştir.

Dr. Mu'taz el-HATİP

Katar Hamad Bin Khalifa Üniversitesi
Öğretim Üyesi

Hamad Bin Khalifa Üniversitesi (HBKU), İslâmî Mevzuat ve Etik Araştırma Merkezi'nde (CILE) metodoloji ve etik alanında doçenttir ve HBKU İslâm Çalışmaları Fakültesi'nde Uygulamalı İslâmî Etik Yüksek Lisans Programı'nın Koordinatörüdür. Hakemli birçok makalesinin yanı sıra, Radd al-Ĥadis min Cihat el-Metn: Dirâsa fî Manâhic el-Muĥaddisîn we'l Uşûliyyîn (Metin Eleştirisi: Muhaddislerin ve Fakihlerin Metodolojilerinin İncelemesi) (2011), Ma'ziq ed-Dewle beyne'l-İslâmiyyîn we'l-almâniyyîn (Devletin İslâmcılar ve Sekülerler Arasındaki Çıkmazı) (2016), el-'Unf al-Mustabâh: eş-Şaria' fî Muwâjahat al-Umme ve'd-Devle (Mübah Kılınan Şiddet: Şeriat ile Halk ve Devlet Karşı Karşıya) (2017), Kabûl el- Ĥadis (Hadisin Kabulü) (2017), Islamic Ethics and the Trusteeship Paradigm (Ortak Editör) (2020), Ĥadîth and Ethics through the Lens of Interdisciplinarity (2023) gibi çeşitli kitaplar yazmış ve derlemiştir.

Prof. Dr. İrfan AHMAD

İbn Haldun Üniversitesi Öğretim Üyesi

Hindistan

Prof. Dr. İrfan Ahmad, İbn Haldun Üniversitesi'nde Antropoloji-Sosyoloji alanında seçkin bir akademisyendir. Mart 2022'den bu yana üniversitede Sosyoloji Profesörü olarak görev yapmaktadır. Daha önce Almanya'daki Max Planck Din ve Etnik Çeşitlilik Araştırmaları Enstitüsü'nde kıdemli araştırmacı olarak bulunmuş; ayrıca Avustralya Katolik Üniversitesi ve Monash Üniversitesi'nde çeşitli akademik görevler üstlenmiştir. Prof. Ahmad, doktora derecesini Amsterdam Üniversitesi'nde Antropoloji alanında tamamlamış olup, İslami eleştirel düşünce, Hindistan'da demokrasi ve Cemaat-i İslami'nin dönüşümü üzerine önemli yayınlara sahiptir. Özellikle İslam ve modernite bağlamında, geleneksel sosyoloji teorilerine yönelik eleştirel yaklaşımla tanınmaktadır. Akademik yolculuğu, dinî ve etnik çeşitlilik, milliyetçilik ile din-siyaset etkileşimi gibi konulara derin bir ilgiyi yansıtmaktadır.

Dr. Cemal ŞİHAB

Kuveyt Eski Adalet Bakanı

Kuveyt

Cemal Şihab, Kuveyt Üniversitesi Hukuk ve Şeriat Fakültesi mezunudur (1980). Aynı yıl Kuveyt Barosu'na kaydolmuştur. Daha sonra Kuveyt Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde asistan olarak görev yapmış ve Fas'taki Muhammed el-Hamis Üniversitesi'nde Kamu Hukuku eğitimi almıştır. 1993–1997 yılları arasında Adalet Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı, 1998'den itibaren ise Planlama Bakanlığı'nda çeşitli idari görevlerde bulunmuştur. 2002'de emekliye ayrıldıktan sonra serbest avukat ve hukuk danışmanı olarak çalışmıştır. 2007–2008 ve 2012–2013 yıllarında Adalet, Sosyal İşler, Vakıflar ve Hukuk İşleri Bakanı olarak görev yapmıştır.

GAZİANTEP FORUM I

İslâm Dünyasında İletişim ve Güven Arayışı

البحث عن التواصل والثقة في العالم الإسلامي

*The Search for Communication and
Trust in the Islamic World*

21-23 Kasım 2024

Gaziantep / Türkiye

2024 AÇILIŞ

Prof. Dr. Ali ERBAŞ
Diyanet İşleri Başkanı

Kemal ÇEBER
Gaziantep Valisi

Prof. Dr. Şehmus DEMİR
GİBTÜ Rektörü

Mehmet TAHMAZOĞLU
Şahinbey Belediye Başkanı

Dr. Waddah KHANFAR
Şark Forum Başkanı

Prof. Dr. Taha ABDURRAHMAN
Filozof

Prof. Dr. Seyyid Muhammed NAKIB-EL ATTAS
Filozof

Prof. Dr. Ali Muhyiddin KARADAĞI
Dünya İslam Alimleri Birliği Başkanı

Prof. Dr. Mehmet GÖRMEZ
İslam Düşünce Enstitüsü Başkanı

**GAZİANTEP
FORUM**
Resmî Web Sitesi

KONUŐMACILAR

Prof. Dr. Orhan ATALAY
Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi
TBMM AK Parti 24, 25, 26 ve 27.
Dönem Milletvekili Ardahan Milletvekili

Dr. Muhammed Mescid-i CAMİ
İran' ın Vatikan Eski Büyükelçisi

Prof. Dr. Abdurraûf RAFÎKÎ
Pakistan İktbal Akademisi Başkanı

Prof. Dr. Abdulkarim BEKKAR
İrkçılık ve Mezhepçiliğe Karşı Birleşenler
Örgütünün Genel Sekreteri

Prof. Dr. Şehmus DEMİR
Gaziantep İslam Bilim ve
Teknoloji Üniversitesi Rektörü

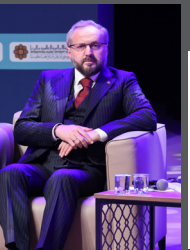
**Prof. Dr. Muhammed Muhtar
ŞANKİTİ**
Katar Üniversitesi Uluslararası
İlişkiler Profesörü

Prof. Dr. Recep ŞENTÜRK
Katar Hamad b. Halife Üniversitesi
İslami Çalışmalar Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Mustafa el-MURABİT
Mağrib İnsani Çalışmalar Merkezi Başkanı

Doç. Dr. Selim ARGUN
Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı

Prof. Dr. Muhyiddin GHAZİ
el-Camia el-İslâmiye'de Çağdaş İslâmi
Fıkıh Uzmanı

KONUŐMACILAR

Prof. Dr. Mehmet Ali BÜYÜKKARA
Marmara Üniversitesi İlahiyat
Fakültesi Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Ramazan YILDIRIM
İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Ahmet AĞIRAKÇA
Akdem İstanbul Başkanı ve Mardin
Artuklu Üniversitesi Eski Rektörü

Prof. Dr. Ammar CEYDEL
Cezayir Üniversitesi İslami İlimler
Fakültesi Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Serdar DEMİREL
İbn Haldun Üniversitesi İslami
İlimler Fakültesi Öğretim Üyesi

**Prof. Dr. Akmal Khuzairy bin
ABD RAHMAN**
Malezya İslam Üniversitesi Rektör
Yardımcısı

Prof. Dr. Gürbüz DENİZ
Ankara Üniversitesi İlahiyat
Fakültesi Öğretim Üyesi

Dr. Necdet SUBAŐI
MEB Bakan Müşaviri

Doç. Dr. Mahsum AYTEPE
GİBTÜ İslami İlimler Fakültesi
Öğretim Üyesi

PANELLER

1. Müslüman Toplulukların Dünü: İhtilaftan Dağılmaya

2. Emperyalizmin İslâm Dünyasında Yol Açtığı Problemler

3. Müslüman Topluluklarda İletişim ve Güven Engelleri: Tekfir ve Terör

4. Birliktelik Modelleri ve Kurumsal Tecrübeler

5. İslâm Dünyasında Ortak Gelecek İrâdesi ve Geleceğin Dili

www.gaziantepforum.org

[f](#) [x](#) [v](#) [@](#) | [gibtuni](#)